

Eil bléad

Genvér 1906

7^{ved} nivéren

DIHUNAMB!

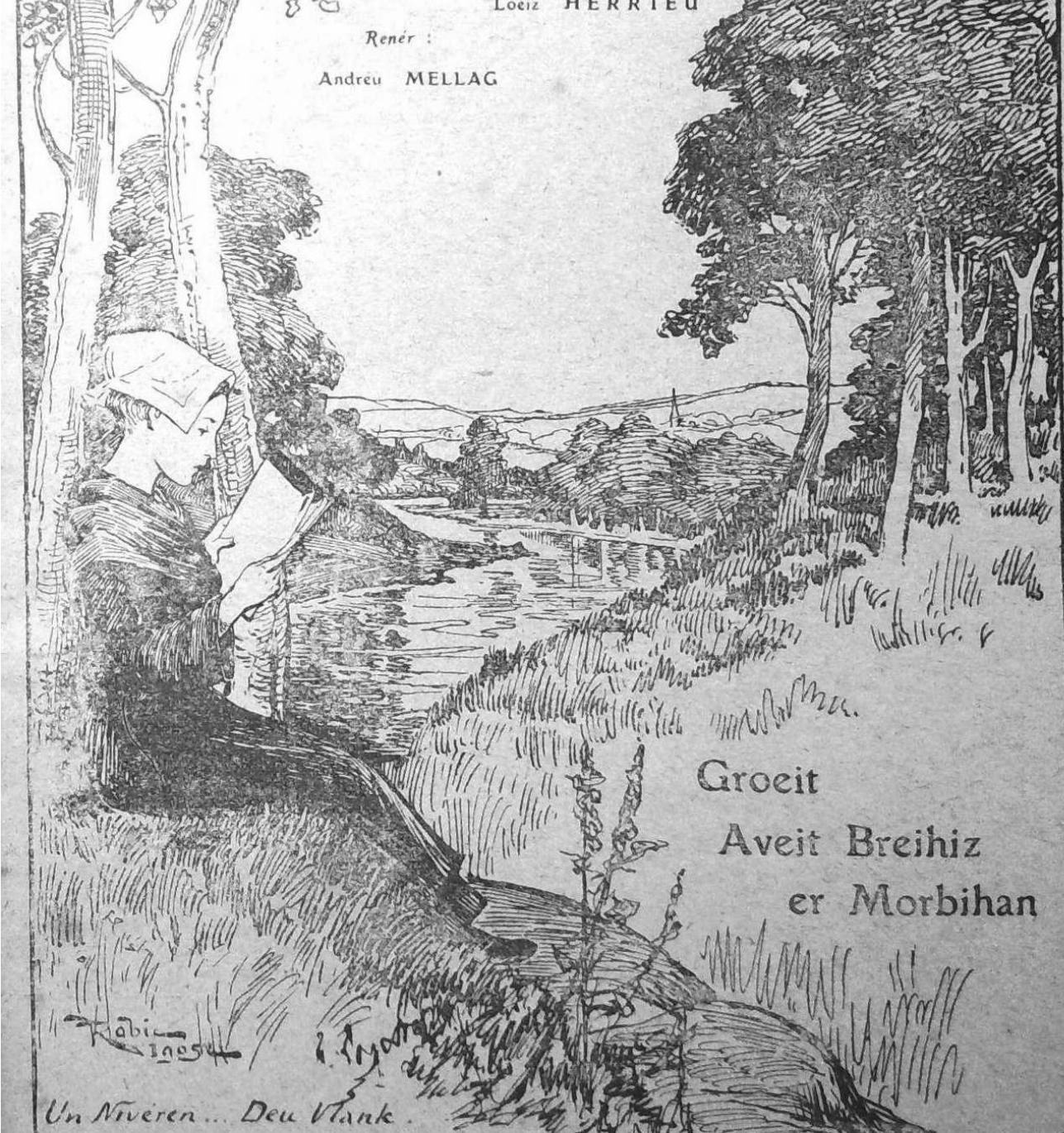
Dastumaden miziek

Pen-skriuagnour :

Loeiz HERRIEU

Renér :

Andréu MELLAG

Groeit
Aveit Breihiz
er Morbihan

Fabio
1906

Un Niveren... Deu Vianc.

(Dihuennet é admollein ha troein er peh e gavér é DIHUNAMB !

DIHUNAMB !

DASTUMADEN MIZIEK

GROEIT

Aveit Breihiz er Morbihan

Prizieu :

UN NIVÉREN.....	Deu Vlank
ER BLÉAD { Eit Breib	4 real
ER BLÉAD { Eit Bro Frans	5 real
ER BLÉAD { Eit er vroie aral.....	6 real

Er homenandeau e ia adrebi ketan dé er blé beta ketan dé er blé arlerh hag e zeli bout péet érank.

Kas en argant ha rab
er goulenneu, eit bum go-
menandein pé eiten devout
nivérenneu ag endastuma-
den, d'ANDRÉU MELLAG,
58, ru et Porb, én Oriant.

Eit er péh e sel en embanneau, skriù d'en E. Matelin Moigno,
inelestrour embanneau DIHUNAMB, 30 (bis), ru Dupuy-de-Lôme, én
Oriant.

Kas el labourieu hag
el libérieu e sél er peh e
lakér én dastumaden, de
LOEIZ HERRIEU, ér Gob-
kér Penboret Kaudan
(Morbihan).

BELZEU

D'er ré e fautou déhi guerhein DIHUNAMB. Ni e rei un hantér
blank aveit ou foén dré bep nivéren e huerheint.

Pédein e hramb guerherion DIHUNAMB pé liun miguronned en des
plijet gété hum sourcial a hun dastumaden de gas d'emb pep tri miz
— d'er 1er a imbril, d'er 1er a hourhelén, d'er hetan a hénoal (pé gouil-
Mikel) hâ d'er 1er a henvér — guerh DIHUNAMB goudé bout lakeit
a kosté aveité er hart ag er huerh. Ni ou fed de gas d'emb ar un
dro en nivérenneu e véhé chomet gété, én ur pakad sterdet mat, ur
vanden arnëhon hag ar er vanden ken liés timbr a santim ma vou a
nivérenneu ér pakad.

DIHUNAMB e gonzou ag el livreu e vou kaset DEU anché déhi.
A pe ne vou kaset mamcit unan é vou embannet hemb kin.

HJ

En dornskriden haset d'emb aveit bout mollet é DIHUNAMB ne
veint ket dakoret d'er ré en dou ind kaset.

Dalhet perp̄t chonj ag eu dra-men : DIHUNAMB nen dé ket dastu-
maden deu pé tri déni hemb kin MES HANI OL ER VREIHIZ AG ER MORBI-
HAN. Nen dé ket aveit gouini-argand de hanen pé de hanch é ma sauet,
MES AVEIT SEKOUR ER VREIHIZ de gerhet én hent mat ha de gas ou bro
ar huellat. Rak-sé pep quir Vreihad e zeli rein en dorn d'emb cît ma
hellou en dastumaden-men GOBÈR YAP; hag er guellan feson d'hé lakat
d'hobéravd e zou klaskein déhi lénerion ha drest pep tra komenanderion.

É ti Intanvész en E. Jh COYAC

BUREU : 16 (bis), Rabit en Hé (Cours des Quais)

MAGAZIN GLEU : Tachen er Républik, 5

EN ORIANT

E kavér gleu-doar a bep sord : gleu dispak hag a vrïkennen toul,
gleu divoged.

Guerhet e vé eué én ti-zé ot er péh e zon rekis eit ér bagou piskete-
reh : kouiltron, koltar, bré, liuaj, suéu, iol, épouseut, paleu koed
ha hoarn, rahérieu, lién gouél ka kerdad.

TI COYAC E VÉ CHERRET SUL HA GOUIL

PEN-LIHÉR :

De Voëb en Argoed. — Reseuet em es hou labour. Braù é.
Più oh hui, mar plij genoh ? Ne vollamb labour erbet é Dibu-
namb hemb gouiet più en des ean groeit.

L. H.

Gouennen é bureù DIHUNAMB :

EIT FAR SAL

(El liperézed — Guerzen Tetah, roué er moñ lard — Deit
Pautred, (ar don : Viens poupoule.)

zo blank er péh, dré er post.

(15 blank eit komenanderion Dibunamb)

— Ne chom mui nameit 8 ag er livrig déjañus sé groeit
get Loeiz Herrieu.

Goulen e hrér ur mestr-kol, aveit ur skol-kristén a gosté
en Oriant ; 100 skouid er blé, é lojeris, é
vittans, é holeu ha treu aral e genigér déhon. Skriù er hetan
guellan de vuréu Dibunamb.

Lennet mat en dra-men

Hun homenanderion, er ré anehé nen dé ket én ou ehonj hum gomenandein endro eit er blé-men e zou pédet de refuzin DIHUNAMB ben er huéh ketan. (Lakat REFUZET ar er vanden ha kas endro). Er ré e zigemérou en nivéren-sé e vou sellet èl komenandet a neùe eit er blé 1906 abéh.

Ni e bed er ré nen des chet hoah péet ou homenand aveit er blé-men (1906) de gas d'emb ou argand er hetan guellan pé ni e gasou dehé ur papér dré er post hag e vou er fréieu anehon dehé de béein.

Er huellan feson de gas en argand e zou lakat tinbreu én diabarh ag er lihér, talvedigeh ur gomenand blé petremant rein uigent blank d'en hani hum vel a ZIHUNAMB ér barrez.

Larein e hramb en dra-men, kerklos eit er ré en des reit un donézon benak de ZIHUNAMB, er blé paset, èl eit er réral

RENÉRION DIHUNAMB.

Livreu Neùé

Ar Gwir Treac'h d'ar Gaou

(La Vérité victorieuse du Mensonge) galleg ha brchoneg kerné. Trajezis é diù loden grocit get er Barth Ab Alor (Léon Ar Bér) ha kurunet é Kandalh Kevredigezh Broadek 'Breih e Gourin.

10 real er péh é ti en E. M. Le Dault, livrour, 6, ru du Val-de-Grâce, Pariz 5e.

Dastumaden Neùé

Hun mignón, M. Le Dault, livrour é Pariz en des sauet un dastumaden neùé skriñet é galleg hag é brehoneg ; Ar FURGER BREZONER (Le Furet du Breiz) é hé hanu ha beb cil viz é vê mollet. Kavet e hrér én dastumaden-sé labourieu skriñagnerion koh bur Bro, Guernenne gaer, ankoéheit ; rol er livreu skriñet é brehoneg pé skriñet ar Vreih, ha treu aral.

Er bléad : 18 réal eit Bro Frans.
10 réal eit en diancézerion.

Bléad mat !

Eil bléad.

Bléad mat d'oh ha karanté
Lénérézed ha lénerion,
Revou perpet er peah, er joé
Én hou spered, én hou kalon.

Rerei Doué hoah, get larganté
Pep sord madeu d'é vugale :
D'er piskerion bléad pisked,
Ha esteu kaer d'er beizanted ;
De vélion Breih deved kristén ;
D'er labourér fur é houlen ;
D'er ré dizimé ur pried ;
D'er réral bugalé sentus ;
D'er Vreihiz e zou hoah kousket
Un dihouk mat ha talvoudus.
Ha d'en ol, goudé er vuhe,
E Breih en Nean, el leuine !

**

Chetu achiù ketan bléad *Dihunamb* !

Chetu deuzek miz e ma gañnet hun dastumaden hag a houdé bcb eil miz hi e zou ooit de huëlet hélerion ha de gas dehê konzou a huirioné hag ur ioh treu kaer en des groeit plijadur d'ær bras kerklosk el d'ær bihan. El lihéreie e zou bet skriuet d'emb épard er blé treménet e zisko splann e vezé groeit berpet un digemér mat anehé é pep lén.

Hag a houdé ur blé, pé vad en des hi groeit én hun bro ? Pas kalz hoah marsé : er peh e hel gobér ur hroédur a ylé e zou forh distér ; neoah *Dihunamb* e hel laret a vremen en des groeit vad-

É mar a skolaj hun dastumaden en des dihunet spred er vro hag eurus omb bet é huëlet un nebed skolie e tonet endro de vout guir skolie brehonek, lén ma vé disket, ar un dro get er galleg, karein ha miret spred, iéz hag akustumaneus mat hur bro Breih-Izél. Estroh eit én ur barréz, er vugalé e hellou laret devéhatoh, a p veint deit de vout bras, e ma é *Dihunamb* ou des disket lén ka karein ou iéz kaer.

Soñnenneu *Dihunamb* e zou bremen stréuet ér pear horn ag er vro ha ne vé mui fest erbet hemb ne vé kañnet éni unan benak ag er soñnenneu vraù hun es mollet épard er blé treménet. Er guerzenneu, er sorbiennneu, er fablennneu e zou bet prizet eûé ha bout e zou memb sprededig hag en des disket lod anehé. Merhed kalonek, Breihadézed guirion, en des disket d'er vugalé-katechim fablennneu Bourrus Stevan K. ; d'en noz, ér filajeu, er vugalé-zé ou lar d'en tiegeh abch dastumet endro d'en tñ ka kaloneu en ol e saill get er joé, rak ahoel bremen rab en dud e hel kleuet treu kaer, diskein treu neûé à iéz er vro.

Dihunamb e zou deit elsé de vout un ari étré er Vreihiz vat a Vro-Guéned abéh, ha grélein e hrér laret penaus en deu vil Breihad e reseu sél guéh hun dastumaden e zou bremen el ur famill vras, ur famill a huir Vreihiz, er famill e zeli adseuel ha reneécan hur Bro karet. Sél mui na kohel *Dihunamb* sél mui elé hum gareemb étrézomb ol, skrivaguerion ha lénerion, rak lodek e veemb ér memb karanté : Karanté hur Bro Breih-Izél.

El bugalé Breih, a houdé mén dé gannet, *Dihunamb* en des kresskeit : er getan nivéren e oé bihannik tra hag un tammiq dihaill ; er réral e oé brasoh ha brâof, ha lñiu ni e lak ur sé neûé d'hun

dastumaden, ur sé gaer giz er vro hag e gasou chonj d'er mammen e téliant lakat ou bugalé de garein er brehoneg ; de garein Breih ha de droein ou spred a du get er huirioné. Lakeit hun es skeden ur verh ar gole *Dihunamb* aveit merchein dré gement-sé hun gradvat de verhed hur Bro, merhed iouank ha ré diméet, eit er gred ou des lakeit de sekour genemb seuel *Dihunamb* ; kenevet er sekour hemb par ou des reit d'emb get un lod vat a vélion hag a Vreihiz guirion aral, bikin ne vehemb deit de ben a zisoh get hun labour poénus.

Mes allas ! mar des ré hag en des groeit ou devér, pegement a réral nen des chet hoah groeit ur paz eit hun sekour, pegement a réral e zou chomet el tud mint sél guéh ma hun es skriuet dehê : é omb hoah bremen é houlen ha biù pé marù ind ! Stert é — ni er gouï ar hur houst — gobér vad, mes ne vern ket, en hani n'hel ket gobér kalz e hra nebed.

Guelet e hues é stagaden gallek en devéhan nivéren petra e omb hoah édan gobér aveit plijadur hun lénerion, mes red é eûé ma veemb hoah sekouret. Er gomenanderion neûé e zou tenau en treu geté ; er ré goh e chom hemb sahnein grik : haval é mant kousket endro. *Dihunamb* ! *Dihunamb* ! ha d'er fonnablan rak mal e vou difré : nen de ket get déi sêh e péemb ni mollein hun dastumaden.

Goulen e hramb get hun mignoné klah en dro dehê argand er gomenanderion koh, dastum ar un dro komenanderion neûé, ha kas en hanieu hag en argand d'emb er hetan guellan.

Mar n'hur sekourér ket, penaus é fal d'oh hui ma helleemb ni arri get hun labour ?

Ha neoah, red é men dou *Dihunamb* TRI MIL komenandour er blé-men. N'ankoéhamb ket en dra-zé ha difréamb labourat.

LOEIZ HERRIEU hag ANDRÉU MELLAG.

SONNENNEU

En deu lonkér ag en Alré

Ka-za-lamb ha soñ-namb mer-hed ha bu - ga - lé
mer-hed ha bu - ga - lé Ha la-rambeit ker
het, ma-li - ret lan lir o ! Ur soñ-nen-nig ne-
ué, ma - li - ret o gé !

Kazalamb ha soñnamb merhed ha bugalé, (*diù huéh*)
Ha laramb eit kerhet,
Maliret lanlir o !
Ur soñnenning neúé,
Maliret o gé !

Ixamb banigeu chistr én tavarneu eùé ;
Més ne hret ket élon : n'ivet ket jamés ré.

Chonjein e hran bremen, a p'em boé uigent vlé,
A pe oen meùel bras é ti Job Kerpelé ;

Ia chonjein e hran hoah, un dè marhad e oé,
M'em boé guerhet ur vuoh ha prenet ur hohlé ;
Ha me oé mé koutant épàd en anderù-sé,
Me gavas én Aud-ru Robig er Gerneùé.

— Hag e hous, keh Robig, hag é hous é valé ?
— Fé iù, emé Malau, hag é hous té eùé ?

Ha hun deu ni e ias é ti Job Kerzalé,
Ni hum lakas d'ivet lagout ha chistr neúé.

Hag er chistr e oé mat, ér boelleu ean verué ;
El lagout e oé kriù, ér penneu ean e skoé.

Ha chetu ni mèuet get er boh lagout-sé !
Ha ni zas de vout fol m'ami Robig ha mé.

Ha ni hum zisputas ha hum foettas goudé ;
Job,fachet,hun boutas hun deu ar er paùé.

Mes ne huélen mui grén, déjà noz dal e oé.
Me goéhas él ur bern é fozellig ur hlé !

Hag ino me gouskas ken ne splannas en dé.
Mes pe oen dihousket nag un droug pen em boé !

Goleit oen rah a fang hag a gauh send oué !
Kolleit d'ein guerh mem buoh ha kollet me hohlé...

Pe oen arriu ér ger, e ti Job Kerpelé,
Me mestr e laras d'ein : « Ménour, ké de valé ! »

Me skarhas ag en ti bag e ouilas get ké :
Rak n'em boé groeit nitra meit me lein tro er blé.

Hag nezé, kleuet mat, me doulias dirak Doué
N'em behé kin meùet épàd ol mem buhé.

Efflam Koed-Skaù.

ALIEU MAT

Eit didachein en treu tachet get liù dù de skriù (encre)

Mar e hues tachet un dra benak guen (koton, liénaj, mou-selin get liù de skriù, ne hues nameit el lakat de dranpein épàd en noz en ur podad leah trenk pé leah ribot hag er golhein mat en dé arlerh vitin én deur sklé. En dra-zé en didachou hemb mank erbet.

SORBIENNEU

Bourapted en tiegeh

Dén ha moéz e oé paket, ha paket mat ne oent ket. Ur fal hroah e zou ur fal lon de vasein. Honen e oé ag er ré fallan. Hé chonj e oé mestroniein hé goaz. Hanen e gredé e jaujé dohton mestroni en ti èl me ma er mod é pep léh, ha ne venne ket plégein d'é voéz. Bamdé enta é spizé hag é tifré dehi en treu e rinké bout groeit pé ne rinkent ket épäd en dé. Er hehdén ! kol e hré é boén hag é amzér. Perpet e kavé groeit en treu ne oé ket en é chonj, ha de hobér er ré e fallé dehon e vehé bet groeit. Lod kaer, én é léh, en déhé groeit dehi plégein pé torrein. Pas hanen ; dén mat e oé, dén a furnéz ha goaz karantéus, deustou m'en doé ur voéz diganpen.

Chuchein e hrsas neoah, hag un dé can e laras dehi : « N'hellamb ket bilein ér mod-nen. Deu vestr élan er memb toen e zou ré kerklois él deu ben édan ér memb tok. Kretein e hren éoé d'ein mé e oé mestroniein ar er ti, ar er labour, ar en dud hag ar el loñned, dré ben ma tougan tok la lavreg, ha d'er réral kerhet doh me gourhemienn. A vras é farié me spered. Entreu n'hellant ket padein él-men. Penfollein e hrehen kent pél — ha nen don ket é klask — pé hou tageim e hrehen hag é vehé fal hoari eidon kerklois él eidoh. Trohamb d'er bérán ha guélamb, doh un taul gouren, ar biú ahanomb hun deu é teli koéh pouiz en tiegeh ha harg er mestroni. En nerh e zibabou péh n'hel ket kalon na spered : en hani e saúou er meud e vestroni ar en aral én amzér de zonet. »

Er voéz e lonké get leuiné konzeu hé goaz. Kory ha nerh hé doé, hag épäd ma tevizé en aral, er gréden e ziazzé én hé fen é hellé geté seùel meud ha mestroni. En asé ne oé ket fal atau eit lemel unan pé en aral a boén. Goulen e hrsas gobér ur hrok aben, mes hé goaz e reskondas dehi é oé guél gortoz en trenozi, ba gober er chachaden dirak testeu. Achiù en hrant en deùeh é tiférein léh, ha lézen en emgann, nivérein en testeu, doh ou llask hag ou diskein aveit en trenozi. Hum gleuet e hrér diar en dra men : én ou forh é vou groeit en taul krog, dirak deu dest, ur goaz eit er mestri hag ur voéz eit er vestrez ; padein e hrei er gann ken ne vou spis ha splann gouniet er meud (ur lavreg e vou er meud !...) peb unan

e labourei aveiton, èl ma kavou er guellan. Dihuennet e vou neoah dantein, krabisat ha huchal.

En trenozi, doh er mitin, é oent ou fear tolpet én ur porh man-goériet a hep tu. Er lavreg e zou displéget a blat é kreiz er porh ! Azé, é oé het geté un taul krog, un tam diskrap, me zud vat ! Start ha poénies en deùeh ! mes bras er profit ! Kent talein unan doh en aral, er gourénerion e ra, beb eil tro, ur bok en eil d'égilé. Goudé en hum stagant él deu gog kegninet ou hribenneu. Ind hum gas, hum zegas arauk, ardran, a glic, a zeheu. Beb eil guéh é mant pen doh pen, astennet ha hédet é lammeu gaer ; ind e saú krommet, koachet ; kerhet e bra er paùdeu, er poukiliadeu, er quintaden-nu. Kantrepous e ha en treu, hag en testeu ne houiant ket get più é hei er meud. Dré bep diù huéh er hourénerez e zigor hé chajelleu avait dantein, pé e grom hé bized avait krabisat fas hé etrou, mes en eun a gol er meud hé dalh ar en hent.

Sonnet é kreisté. Hanni nen dé ehonjet geton plégein. Nitra memb ne lusk diskocin pegours é achiàou en treu na de biú é vou el lavreg. El lavreg ! Ne oé ket min ur lavreg anchi. Un taul chéch de bep tu en des hi deuhantéret ; en diùhar e zou renget é uigent tam. Nen dé ket mui haval doh nitra.

« Bo ' e lar en testeu, en tam ledannan ha brasan e hreï é léh er lavreg abéh ! » Monet e hra er goureñ guèl eit biskoah. Deval e hra en hiaul, ha ruion e saú doh er holern. Dén ne hel laret più e chomou mestr ar en dachen ; rak en treu e ia hoah a hantér de hantér. « Un dé ne sonnou ket dehé, e lar unan ag en testeu, arhoah pen-der-ben e rinkent hoah merhat ! »

Ur fal chonj deit é pen er voéz, en ur huélet ur poulad deur heudi groeit get divéradur en doen e hra dehi kol grons er fréh a hé deieh. Tré men dé é plégein eit kemér ér poul un dornad deur lous de durel é deulagad hé goaz, ur paùad displéget ar hé foulkil hé asten eilpennet ar hé héd kaer abarh !

Souéhet, dallet, boaret, vatet, chom e hra ér poul un herradig amzér hemb fical. Hé goaz e dro hag e zistro a bep tu d'en toul, e saú en tam lavreg ledañan e giv, hag e za en lro, e stag é zorn é poulkil é hroeg eit hé derhel en deur beta ken n'hé dou hanauet reih é vestroni ar bep tra ha ma vou groeit ur papér. En testeu e zou deit ar er léh. Er goaz, un dorn é poulkil é bried, un aral d'er lué, en tam lavreg geton chuch en diféraddenue unan hag unan un test e skriù reskond ha gounien.

— De biú el lavreg ? e houlen ean geté ou zri (un taul pous ra

ben er voéz d'en dan, ken nen da en deur én hé beg hag en hé deulagad, e hra dehi reskond ar un dro get en deu aral) ;

— D'oh hui !

— De biù e vou er mestroni ar en ti ha goarnement en tiegeh ?

— D'oh hui !

— De biù e vou sentein é pep tra, é peb amzér ?

— D'ein mé !

— Sinet hou teu ha reit d'ein er papér ém dorn, e lar er goaz d'en deu dest.

Nezé é ta er broeg ér miz ag er poul, hag é hra un tam héj d'hé dillad bag un tam torch d'hé fas, kent mont de voket d'hé fried aveil klozein er gounen.

Un tammig ieinion a berh er voéz, é badas én tiegeh ur prantad goudé ; mes ur misé-bras e oé bet get er goaz, rak ne oé ket mui nameit ur mestri én ti, ha ne gavas ket geton biskoati en doé péiet ré gir peah é diegeh doh dañné ul lavreg ha doh un déuéh gourén.

Iann Skod-Derù.

Kren-lavareu bro Guéné

Ne hanaúér ket mat ur hi
Ken ne vé stardet ar é fri.
*

N'hanaúér ket ur hah ken ne vé kerhet ar é lost.
*

Neb e zou oén, er blei en débr.
*

N'hellér ket monet ér hoed, hemb ne goéh dél arnoh.
*

Peb unan é hani, n'en dé ket ré na bihan.
*

En nemb e rid e ia fonnabl; en nemb e ia ar é hoar e ia pél.

JOBIG ER SONNER⁽¹⁾

Péhed dobigr

É krien er parkad melchon, Jobig e gouské ataù ; ur housket ponner e oé deit dehon, kousked ur hroëdur bantér-varù get er vizér.

Tro-ha-tro neoah de der ér arlerh kreisté, klohad kreizanderù e soñnas én iliz-parréz. Trouz er hloh e hrs dehon digor é zeulagad. Ean e sterdas nezé er poch-binieu ar é galon hag hum lakas de fojellat en doar eit kavet kelér, rak krazein e hré get en nan.

Tré ma oé Jobig é klah é viñans ér park, meitour Kerfloh é vestr e glaské eûré é vugul. A houdé goleu-dé, é oé é troiellat dré en doareu, é galon ankinet hag é fas dichéret l'laoah.

Allas, er meitour en doé léh de vout nehanset, cheleuet kentoh me zud vat.

Tachen Loeiz er meitour e oé guéharal er gaeran ag er barréz, parkeu dru dohti, pradeu glas ha drueit mat, hag open doar-labour és de hobér. A dal trezeu en ti é hellé Loeiz guélet, nen des chet hoah goal-huerso, é gomenand abéh displégét ar zeval édan hiaul en Eutru Doué.

Nezé é oé er mod geton, sel guéh ma achiué é zeuéh-labour, krapein get é vugaligeu ar un daul-vén e oé én é rakér, sautet aveit pilat koarh. Ino, é vréh astennet, é zeulagad lan a blixdur, éan e ziskoé d'é dudigeu er parkeu digoret dré é dud koh, er pradeu glas e splanné get térenneu ru en hiaul é vonet de guh. Hag arlerh men doé groeit un dram-sel a dal repér é di beta blein en dosten, pél duhont én tu aral, éan e laré : « Sellet ta, mem bugalé, péker kaer é er mézeu en anderù « men ! Ol en doar e huélet avamen bet lein er mañne e zou « d'emb ! Sel, Tual, un dé benak, a pe vei bras, ni e lakei en « arer é lann er Goh-kér, Tinig e hadou segal én eriu e « hremb hun deu, koustélé Tinig ? Ha nezé ne chomou mui « tam doar erbet é poéz ar dachen meiterion Kerfloh. »

Allas, auél er leünné ne zalhas ket perpet de huéhein ar drezeu Loeiz. Dek vlé goudé ma oé diméet é varuas é voéz ; tri

(1) Guélet en eil lag er bemved-nivéren (1905).

ag é vugalé e ias eûé get Doué arlerh ou mam, hah hiniù en dé ne chom mui é Kerfloh nameit deu groëdùr : ur pautr a uigent vlé, Tual, hag ur verhig distér hanauet Korantinig.

A pe vankas er vestréz é Kerfloh, é oé het rekis goprat ur vateh eit kondui tiegêh ; nezé é tas devat Loeiz er goh Vari em es déjà konzet d'oh anehi ; un nebedig goudé Jobig en Teisér e oé gopreit eûé de vont bugul. Huêh pé seih goujard en doé déjà, érauk Jobig, goarnet seûl Kerfloh ; mes hañni ne chomé. Kalet é en amzér-men gobér get en dud !

Er meitour e labouré neoad hemb kol kalon, mes haer en doé gobér, a houdé ma vanké ur vestréz én ti, er labour ne zisohé ket mui ; et meüelion e hré d'ou fen ; ne oé ket mui a gomand dehé ; hag, allas ! bep plé é kreské er fal lezeu ar doar en dachen.

Er hohan a vugalé Loeiz e ziské get er réral bout disent ha lizendant. É chonj ne oé ket get er labourieu-doar ; aben pe hellé téhein é vezé kavet é foetal bro get strakaj er barréz. A huerso, kalon er pautr-sé e oé distaget azoh é dad hag azoh doar é dud koh, en dirolaj en doé mouget bean éni er garanté revé Doué ha Tual, goannet get é folleheu, ne oé ket mui é zivrêh kriù erhoalh eit kondui en arér hemb plégein én ant. Chetu hoah unan ataù hag e vou mat erhoalh eit bout meüel en duchentil a gér arlerh e jonjé. Er blé-men é ten eit bout soudard ; aben tri blé, é vœu prest de lipat boteu er heran pastellec e gavou. Peh ur véh !

Loeiz er meitour e houïé reih mat penaüs en tavarneu hag er plijadurieu en doé laeret é bautr dohton. Liés é strimpé en dareu én é zeulagad, a pe zé dehon chonjal é kement-sé, tré ma vezé é unan kaer é huizein ér parkeu. Nezé ean e laré ur beden benak hag e halué de zaldon é verh Tinig ker fur ha ker mat ; é huélet é verhig é té kalon dehon aben.

« Un dé benak, e chonjé ean, Jobig, er peurkéh éneval em « es cherret ha desauet él me hroëdùr, e gemérou me lèh é « Kerfloh. Haval genein é kar en doar ; mar bé kréchen mat, « me rei me merh dehon, ha doareu Kerfloh ne chomeint ket « hoah édan perlé. »

Allas ! a houdé déh, chetu kollet eûé Jobig. Hantér-fol é er meitour get er boën, ha ean e zalh ataù de glah é vugul.

Dré fin klah, ur hueh benak en ur grapein doh tosten

Trezhuer ean e goéh ar er parkad melchon lèh ma oé Jobig é tennein kelér.

« Jobig, Jobig, e huch er meitour, aben pe huél mab er « soñner. Petra té chonj ? des endro me hroëdùr ; bara e « zou hoah é Kerfloh, ha labour eûé ér parkeu, des endro. »

Mes a boën e oé achiù konz er Meitour, ma tiboukas ar en hent pras ur vanden chetal é tonet ag en tennaj, un drapeau renget ha fangek geté ha merch en ivaj en ou deulagad.

Touiein ha saillar ha grouifal e hrant él ur vanden chas fol. Tual éan memb e zou é tougein en drapeau hag é laret er soñnen :

*« C'est en deux ans, je m'en irai,
Chercher la goutte à Locminé. »*

Aben p'ou guél Jobig é déh érauk é vestr, ha chetu ean eûé é soñnen get er vanden.

Eit en eil guél kollet é é vugul de Loeiz.

— « Tual ! Jobig ! e lar er meitour, n'en lausket ket me « unan, mem bugalé, ur péhed e vehé kement-sé. »

Allas, Loeiz nc houi ket petra ur galon iouank kousiet dré er fal hantiz.

« Chistr en davarnouréz e zou guel eit hous hani mem « boulom, e reskond Tual. »

Ha ean get é hent ha get é soñnen.

Chetu er ré iouank bremen, a p'en des un drapeau geté hag un tam papér ar ou zoceu nen des chet mui honestiz erbet aveité.

Loeiz e zou chonlet é unan é lein er park ; én é galon er glahar e saù a houlleneu herrus. Duhont ar en hent pras ean e gleu ataù er soñnen truhek sauet dré ur bugul seud ag er Vrogal ha pep poz anehi e blant él un taul koutel én é galon :

*« C'est en trois ans, je m'en irai
Chercher la goutte à Locminé. »*

« Ré bonnér alkent é me hroëz, e chonj éan, chetu mé me « unan eit gobér ardro tachen Kerfloh, ha mé koh bremen.

« Petra enta é chonj er ré iouank én amzér men ?

*« Chercher la goutte
à Locminé »*

« Voici la route »

« Qu'il faut aller. »

« Hañni nen des mui karanté doh en doar En doar e zou
« mat neoah, maget en des en tadeu, perak ne vasehé ket er
« vugalé. Divréh e vank allas, ia, divréh ha kalon eué ; nen dé
« ket en doar e zou fal, mes en dud ne vennant ket mui dis-
« kein pé ker boursus é débrein en tam bara e hounier é huizein
« é parkeu Breih-Izél. »

Binieu Jobig e gondui bremen en ton get er vanden chetal e
gleuér hoah duhont ar en hent pras :

« Chercher la goutte
« A Locminé
« Voici la route
« Qu'il faut aller. »

Chetu fariet mab er soñner, chetu déjà kousiet dehon é
anchen.

En é er zou spis, hag er mézeu ken didrouz ma kleuér hoah
er soñnen pel amzér.

Touchant neoah é arsaù en huchereh, en noz a nebedigeu e
zoubl ar er saúhiaul, ne gleuér mui trouz erbet ; haval é get
Loeiz er meitour chomèt ataù én é saù ér park penaus nen
des chet mui nameiton biù ér bed-men. Ean e daul é sel ar er
penhérieu stréuet én doareuier a bep tu dehon.

Peb unan ag en tiér-sé en des kollet unan benak a ou zud
iouank. Oeit int d'er hérieu : en hantir a hé iouankiz e zou
kollet d'er vro. Nann, nen des chet mui peizanted él ma oé
guéharal ; er skolieu hag en arméieu e lam get Breih-Izél ur
lod ré vras a hé bugalé. En doar kanpennet ker braù dré en
Eutru Doué aveidomb e zou bremen disprizet.

Er chonj-sé e zeuhantér kalon er meitour, hag en dareu e
strimp én é zeulagad.

Boéh er hlehiér e saù touchantik lerh-oh-lerh é pep parréz
tro-ha-tro eit soñnein en *Angelus*. « Angoni en doar e zou é
son, e chonj Loeiz, » ha éan e daul é dok eit laret en *De Profundis*.

Minour Kerveneu é tonet get é vugalé a é zeúeh-labour e
huél er meitour didok kaer ar lein en dosten ha can en diskò
get er biz én ur laret d'é dud : « Taulet hou tokeu, mem
« bugalé : chetu azé en devéhan a veiterion Kerfloh ; éan é er
« guellan peizant a hur bro-ni. »

(De ganderhel)

Blei Lann-Vaus.

GUERZEN

Er Vugulézig de Jézuz en é ofig

Kan nedeleg er ré vihan

Jézuzig,
Mem brérig,
Dré garanté,
A lein en Né,
Deit hineah ar en doar :
M'ha kar, m'ha kar, m'ha kar,

Me Jézuzig, dichennet ag en nean,
Én ofig-men, dohis a pe sellan
Get me halon ha get men deulagad,
Brauoh pé braù ha kavan mé erhat.

Me Jézuzig, perak ne hoarhes té
A greiz kalon, ayél ma hoarhan mé ?
Ha ! gout e hran. Ouilet, men deulagad.
Me Jézuzig, lausk mé d'ha préhatat.

Lar ha te ven genein, mabig Mari,
Hoari kut-kut (1), er brauikan hoari ?
Én ha kalon, me Jézuzig, kuh mé,
Ém halonig, m'ha kuhou mé eué.

Get me halon é klaskes karanté ;
Més, me Jézuz, penaus ha karein mé ?
Rak, hemb kalon, ne hellér ket karein,
Ha me halon e tes laeret dohein.

Me Jézuzig, cheleu, me garehé
Ma larehes d'ha mam a garanté
Me hemé et de vont hé hroédurig,
Ma vein ha hoér he me vei mem brérig.

(1) Hoari kut-kut — (Jouer à) cache-cache

Me Jézuzig, kalet é ha kuélet,
Én un ofig, ar er plouz astennel.
Eutru Jojob, hui zou hui menuzér.
Groeit ur havel de Jézuzig mem brér

Jézuzig keh, dichennet ag en nean.
Én ofig men, dohis a pe sellan
Get me halon ha get men deulagad,
Brañoh pé brañha kavan mé dalhmat.

Raksé,
Eùé,
Jézuzig,
Meni brérig,
Dré garanté,
A lein en Né,
Deit hineah ar en doar :
M'ha kar, m'ha kar, m'ha kar.

Noz nendeleg

Golvañig.

KANVEU

Pen-Renér er Varhed, en Arhdrouiz Houva-Mon e zou marù d'en
10 a viz Kalan-Gouian, d'en oed a 85 plé, é ker Rhyl (Inizen Man) é
Bro-Sauz.

Houva Mon (Rolland Williams é huir hanu) e oé munuzér é amzér
é iouankiz ; ean e zas goudé de vout brudet get é huerzeu. Nezen ean
hum lakas de labourat aveit adseüel é vro ha lakat er Sauzon de che-
leu doh boëh hun bredér, er Vreihiz a Vro-Sauz, peré e houllenné ma
vehé bet disket er brehoneg d'ou bugalé ér skolieu ha reit muioh a
frankiz dehé.

Devéhatoh, goudé marù Clwyd-Wardd, er Varhed en hantus de
vout Arhdrouiz, de laret é mestr bras arnehé.

Houva Mon en doé bet en inour de reseu er Vreihiz e oé ooit de
huélet ou bredér a Vro-Sauz ér blé 1899. En digemér kaeran en doé
groeit dehé hag a houdé, bep plé, é ha un nebed tud a Vreih-Izél de
huélet er vro-zé ha de laret der Vreihiz e zou éni é omb atañu bredér
dehé dré er goed, dré er spred, ha dré er iéz.

Er blé 1899 en doé eüt sajet brediah Barhed Breih-Izél ha gour-
hemennet dehé labourat hembarsaù eit adseüel Breih ha iéz er vro.
Elsé hun es groeit hag elsé é hremb

Houva Mon en des treménet é vuhe abéh é labourat eit é vro hag
aveit er brehoneg. Keméramb skuir arnehon ha deustou ma oé pastor
protestant larambur bédén aveiton ha goulennamb get Doué bout
madelhus eit é inéan.

L. HERRIEU,
Segretour Brediah er Varhed a Vreih.

Dihustelleu er Boulom Uisant

Reskond d'en dihustelleu devéhan a Zihanamb :

- I. Ur chubelen.
- II. Ur sizaill.
- III. Ur pen ouignon.

* *

DIHUSTELLEU ARAL

I

Petra e hel golein parkeu ha lanneuiér
Ha ne hel ket golein ur stér ?

II

Pedér damezel e valé
Hed en noz, hen en dé,
Ha kaer ou des postal
Hanni ne dap en al ?

III

Petra e hra rah er Vreihiz ar un dro ?

(Er reskond d'en dihustelleu-meo e vou kavet é Dihunamb ben er
luéh ketan).

ER BOULOM UISANT.

FABLEN

Un Azen gusket get krohen ur Lion

Un azen en doé keméret
 Krohen ur lion ar é hani,
 Hag en dud e ridé skontet
 De gavet en nor ag ou zi
 Ne houian kct e pé feson
 Ur pennig a skoarn el lon
 Er méz e ziboukas.
 Hanauet é Kolaz
 Eit bout ur guir azen ;
 Hag un ton aral d'er soñnen !
 En hani e laké tuchant
 Ol en dud de grénein,
 Ché ean bremen é mont liant,
 Tauleu bah ar é gein.

KENTÉL
*Ur paultrig iouank quehavé,
 Un tammiq pan édan é fri
 E sai é ben ihuel d'ertué,
 Hum gav finoh aveit hañni.
 Én achimant é huélér splann
 N'en dé nameit ur heh Ichann
 N'er haver kel mai ur pautr fin
 Mes un azen ha nitra kin.*

STEVAN K.

ALI

Pédein e hramb guerherion *Dibunamb* pé hun mignonned en des plijet geté hum soursial a hun dastumaden de gas d'emb er hetan guellan guerh *Dibunamb* eit er blé treménet goudé bout lakeit a kosté aveité er hart ag er huerh. Ni ou fed de gas d'emb ar un dro en nivérenneu e vêhé chomet geté èl mé ma merchet ér belzeu.

ROL

er girieu diés de gonpron hag e gavér é DIHUNAMB

ADMOLLEIN = Réimprimer, reproduire.	KELEREN = Gernotte, égalleg.
ADSEUEL = Relever.	KEVELEN = Journal, nouvel liste (de KEVEL = Nouvelle).
ALI = Conseil, avis.	KEVREDIGEH = Association, union, société.
ARI = Liam (lien, é galleg).	KOGUS = Kamoul (nuages).
BARH = Barde, é galleg. En hani e hra soñnenneu ha guer-zennet brehonek.	KOMENAND = Abonnement.
BELZ = Avertissement. BELZEIN = Avertir.	KOMENANDOUR = Abonné.
BREIII-IZEL = Bretagne basse (Basse-Bretagne). BREIH = Bretagne. BREIHIZ = Bretons, tud Breih. BREIHAD = Breton ; ur BREIHAD = Un breton ; ur VREHADEZ = Une bretonne.	HUM GOMENANDEIN = S'abonner.
BROADEK = National.	KREN-LAVAR = Proverbe.
BRO-SAUZ = Angleterre. Ur SAUZ = Un Anglais. Er SAUZON = Les Anglais.	LABOURADEG = Atelier.
DASTUMADÉN = Revue. Er gir-men e zou groeil get Das-um. Un dastumaden e zou ul livrig e gavér énon pep sort pennadeu-skriù dastumet.	LUSK = Impulsion, poussée ; mouvement commencé, élanc, tendance; essai; aspiration; vœu.
DIFÉREIN = Expliquer, exposer.	MARH-HOARN = Bicyclette.
DIFÉRADEN = Explication, exposition.	MALESTROUR = Administrateur.
DIHUSTEL = Devinette.	MISÉ = Soulagement, joie.
DISOH = Aboutir, sortir.	NIVEREN = Numéro. Er gir-men e zou groeil get niver = Nombre. Un niver-bras a dud = Un grand nombre de gens.
DORNSKRID = Manuscrit (skriuet get en dorn).	NIVEREIN = Nombrer, compter.
EMBANN = Annonce.	PENRENÉR = Président.
EMGANN = Combat, bataille, engagement (Kann e sinif eùk kement-sé).	PENSKRIUAGNOUR = Rédacteur en chef.
EUEHOUR = Gérant.	PERHINDED = Pèlerinage.
IEZ = Langue. ER IEZ BREHON-NEK = La langue bretonne.	PERHINDOUR = Pèlerin.
FONNEIN = Abonder, suffire.	PERL = Paturage.
KARDI = Garage, hangar.	RENER = Directeur.
KARTAN = Automobile.	REREI DOUÉ HOAH = Que Dieu donne encore.
KEGNIGNET = Dresse (en ur gonz doh plu er iér a pe vent doh hum bilat).	ROEIHON = Rennes.
	SORBIEN = Fidoriens, sorben (conte, légende).
	STAGADEN = Supplément.
	TALEIN = Faire face.
	TRENOZ = En dé arlerh.
	TROEIN = Traduire.

DONÉZONEU

kaset de « Zihunamb » get é vignoned,
Breihiz ha Breihadézed vat

EN DUCHENTIL :

Iann Skorù, a Bariz, 50 livr ; Kohéléhh, notér é Sarhaù, 20 real ; Iann Lettri, médesinour é Pariz, 9 r. ; abad Jaffré, a Sarhaù, 20 r. ; Gouron, person Gregam, 20 r. ; los, ag en Nanned, 20 r. ; abad En Douarin, a Noal-Pondi, 1 sk. ; abad Korven, a Langedig, 20 r. ; abad Oliéren, a Sené, 8 r. ; Kermorvan, person Sant-Armel, 8 r. ; abad Gosmat a Bondi, 8 r. ; F. En Ihuel a Langedig, 10 r. ; abad Guilletmet, a Bondi, 20 r. ; abad Er Bras, a Noal-Pondi, 1 sk. ; abad Er Prielleg, kelennér é Kloerdi-bras Guéné, 2) r. ; abad Er Gof, a Bleuigner (Les Granges), 20 r. ; abad Breureg, a Brederion, 23 bl. ; en Tad Er Padellec, a Vubri, 5 r. ; Kermorvan, person Tro-Park, 1 sk. ; Dr Pikenard a Gimpér, 10 r. ; en Tad En Audic, a Alger, 8 r. ; Dr Er Garreg, ag en Oriant, 20 r. ; Héneu, person Locmaria, 20 r. ; abad En Arboulet, a Gaudan, 6 r.

Damezél Er Bozelleg, ag en Oriant, 8 r. ; en Damezél F. F., a Stival, 8 r. ; en Damezél Mari Er Melinér, a Langedig, 8 r. ; en Damezél M. K., a Vertelamé, 20 r. ; Damezél N., a Langedig, 8 r. ; Damezél Guillerm, a Henbont 20 r. ; en Damezél J.-M. Barbey ha M. Lefresne, a Bariz, 4 livr. ; en Damezél M.-J. Perron, a Vaud 8 r. ; Intron Broaz, ag en Oriant, 20 r.

(De ganderhel).

Er guellan hag er marhadmatan Almanak e hel bout kavet e zou

Almanak Kevredigezh Broadek Breih

(GALLEG HA BREHONEG)

Kavein e hrér énon er foérieu, marhadou, pardoniet ; soñnen-neu brehonek ha gallek, hanfieu er Sent ag er Vro hag ur ioh treu kaer aral.

3 blank peb unan (dré er post 7 blank).

Er havein e hrér de brenin é ti en E. SIMON mollour halivour é Roéhon (Rennes) ; é ti En E. BAYON, livrour én Oriant ; é ti En E. LAFOLYE, livrour é Guéné, hag é ti er livrerion guellan a Vreih.

É TI LANGRÉE

HORLOJOUR HAG ORFÉBOUR

É korn ru er Pork ha rabin er Bov, ÉN ORIANT

É kavér :

Horlojeu, montreu ha chalenneu a bep sort. Bizeuiér kaer ha brageriseu aral Bloukeu giz er vro, ré vrau giz koh, ha réral giz neué get hermined, aveit tokeu ha boteu mihér. Boketeu eured.

Eil bout digeméret ha cher-vijet mat, herhet de di Langrée.

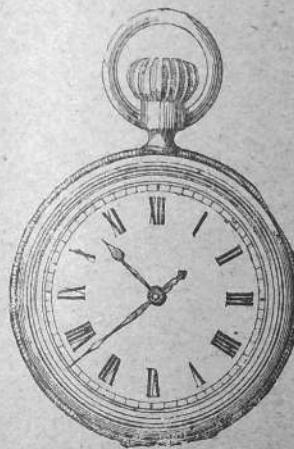
Inou pren en dud iouank ou brageriseu

EN E. LANGRÉE EN DES
TIÉR ARAL :

É GUÉNED, 4 ru Billaut.

É KIMPERLÉ, ru er Skolieu.

Konzein e hrér brehoneg én
tiér-sé.

TI ER CHEMINAL BRAS

(Saujet a houdé et blé 1872)

Ol en dud a ziar ér mez e ia de brenin ou zreut de di er vredér

CORBIEERRE

Ru Hoche (étal kazern er Soudarded) ÉN ORIANT

Kavein e hrér inou : GUSKEMANTEU A BEP SORT : Mihéraj, Gloanaj sei, tién koarh ha kolon, gloan mérinoz ha molton, flanel, jileten-jiboés, chaleu ; MERSEREH, VELOUZ : Plu, gloan ha ran eit guleieu ; ha kement dañné e zou.

Ti Corbieerre e huerh DANNÉ AG ER HETAN eit gobér guske-manteu giz er vro ha neoah e vé MARHADMATOH en treu inou eit é lêh aral, Er quellan digemér e hrér ag en ol.

TUD EN TI E GONZ BREHONEG

Institut Catholique d'Arts et Métiers

DE LILLE

El livrig « Bulletin annuel de l'Institut Catholique d'Arts et Métiers », e zou mollet.

Eit en devout anehon skriu d'en : Economat de l'Institut, 6, rue Auber, Lille.

EMBANNEU

Er linennad embann e goust 5 plank. Er bajennad embann e goust 20 livr : un hantér pajennad 11 livr, hag ur hart pajennad 2 skoud. Eit ur bléad embanneu é vé distaulet ag er hart.

ÉN APOTIKÉREH KREIZ KÉR

(Pharmacie Centrale)

(Ti RENOULT, kent)

61, ru er Morbihan (ru en Iliz) ha ru des Colonies én ORIANT
dalhet dré en E.

J. BELLEISSUE

APOTIKER AG ER HETAN SKLAS A SKOL VRAS PARIZ
é kaver drammeu, lezeuaj, ha remedeu a bep sort eit en dud hag el
lonned. En dud a ziar er méz e ia gozik rah d'en ti-zé de glask ou
zreu, rak ma vé digeméret mat ha chervijet mat en ol.

En Apotikér e boui konz brehoneg

Ti E. Teurtroy, A. AUGEREAU, deit én é léh 15, ru er Fetan (Rue des Fontaines) én ORIANT

E huerh Kiri-Tan, Ronsed-Hoarn, Fusillenneu hag Armaj Aral,
Koutelleu, Autenneu, Bageu, ha Dornérezeu dré bétrol

Kaùpen e hra pep tra eit lakat goleu
élektrik ha goleuiér aral én tiér.

Ean e ra alfeu mat ha kentélieu aveit
nitra d'er ré e brén én é di.

É gardi aveit goarn er Hiri-Tan hag
el labouradeg e zou ar en iHent neuë
(cours Chazelles) étré er gar vras hag
er gar vihan.

Tud en ti e gonz brehoneg

É TI ER HOUIF GIZ ER VRO I. MAILLARD 30, ru en Iliz, én ORIANT

Hui e gavou kouifeu brodet groeit
paré kaer pé dantel brodet a pep sort.
Séieu, boneteu ha dillad badeent eit
er yugalé vihan Boketeu eured ha
seienneu-fest.

TUD EN TI E GONZ BREHONEG

Mersereh ha Gloannaj

É ti en E. J. ER PAN

73, Ru er Morbihan (étal en Iliz) é
kayér de brenéin : Velouz sei ha koton ;
Broderéh ; Seienneu : Mannegeu ; Mou-
cheteu-goug ; Bonnéteu ; Keiniérieu a
bep sord hag en ol mersereh ha gloan-
naj ve dobér én un ti.

Tud en ti e gonz brehoneg

En etéhour : Stén LE BAYON

Mollet é ti en E. LE BAYON, 69, ru er Morbihan, én Oriant